

Опис навчальної дисципліни «Туристично-краєзнавча робота з учнівською молоддю»

П.І.Б., науковий ступінь, вчене звання НПП: Єрмаков Вячеслав Володимирович, к.геогр.н., доцент. E-mail: slav9724@gmail.com

Кафедра: Географії та методики її навчання

Факультет: Історії та географії

Назва освітньої (освітніх) програми (програм), для якої (яких) пропонується НД: Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Географія)»	Мета: сформувати систему знань про особливості організації краєзнавчо-туристичної роботи з учнівською молоддю та оволодіти навичками її проведення.
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	
Семестр: 4 Статус НД: вибіркова Кількість кредитів/годин: 4/120 Види індивідуальних завдань: не передбачено	Попередні умови, необхідні для вивчення дисципліни: Передумови для вивчення даної навчальної дисципліни ґрунтуються на попередньому вивченні базових курсів (Історія України, Фізична географія України).
Мова викладання: українська	Очікувані результати навчання(РНД): - описувати зміст основних напрямків краєзнавчо-туристичної роботи; - називати основні види та форми краєзнавчо-туристичної роботи; - класифікувати основні методи та прийоми краєзнавчо-туристичних досліджень; - наводити приклади застосування методів краєзнавчого вивчення рідного краю та проведення краєзнавчо-туристичної роботи з учнівською молоддю; - складати характеристики основних видів краєзнавчо-туристичної роботи; - застосовувати методику проведення географічних та історико-культурних досліджень свого краю для потреб краєзнавчо-туристичної діяльності; - організовувати та проводити активні форми краєзнавчо-туристичної діяльності (туристські походи, екскурсії, експедиції); - визначати особливості методики туристично-краєзнавчого вивчення природи, населення, господарства, історії та культури на прикладі рідного краю; - узагальнювати теоретичні та прикладні знання з організації краєзнавчого вивчення рідного краю; - оцінювати та добирати доцільні методичні прийоми туристично-краєзнавчого вивчення рідного краю.
Вид підсумкового контролю: залік	
Теми аудиторних занять та самостійної роботи: Краєзнавство у системі навчально-виховної роботи школи. Методика дослідження природи своєї місцевості. Методика дослідження соціально-економічного та культурно-історичного життя краю.	

Методика проведення екскурсій і практичних робіт на місцевості в шкільних курсах фізичної та соціально-економічної географії.
 Організація позакласної краєзнавчо-туристичної роботи.
 Організація туристичної роботи з учнями.

Форми і методи навчання: Методи за характером навчально-пізнавальної діяльності студентів: проблемного навчання (проблемного викладення матеріалу, групова дискусія); частково-пошуковий (евристичних запитань); дослідницький (наукові доповіді, наукові повідомлення).
 Методичні прийоми як компоненти методів: вербальні (розповідь, пояснення, дискусія); ілюстративно-демонстраційні (ілюстрування, демонстрування); прикладні (практичні завдання); інтерактивні (мозковий штурм).
 Методи за формою організації навчання: лекції (мультимедійна лекція (лекція - візуалізація)); практичні заняття; самостійна робота студентів (аудиторна, позааудиторна); індивідуальні заняття.

Система оцінювання:
 –**методи оцінювання:** усний контроль (усний індивідуальний, усний фронтальний, усний кооперовано-груповий); письмовий контроль (письмовий індивідуальний, письмовий фронтальний, письмовий експрес-контроль); графічний контроль (робота на контурних картах), тестовий контроль; контроль практичної діяльності (виконання контрольних практичних завдань); метод самоконтролю.

– **критерії оцінювання:**

Сума балів, накопичених студентами у процесі вивчення навчальної дисципліни	Рівень досягнення студентом запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни
90-100	Відмінно – повне і ґрунтовне розкриття теоретичних і практичних питань дисципліни, знання змісту основних напрямків, видів та форм краєзнавчо-туристичної роботи; демонструвати навички та вміння узагальнювати теоретичні та прикладні знання з організації краєзнавчого вивчення рідного краю; оцінювати та добирати доцільні методичні прийоми туристично-краєзнавчого вивчення рідного краю; здатність організовувати та проводити активні форми краєзнавчо-туристичної діяльності (туристські походи, екскурсії, експедиції); відмінне виконання практичних і самостійних завдань, лише з несуттєвими неточностями.
75-89	Добре – повне розкриття теоретичних і практичних питань дисципліни, орієнтування та правильне визначення основного змісту головних напрямків, видів та форм краєзнавчо-туристичної роботи, деякі помилки в узагальненні теоретичних та прикладних знань з організації краєзнавчого вивчення рідного краю; демонстрація з незначними помилками практичних навичок та вмінь оцінювати та добирати доцільні методичні прийоми туристично-краєзнавчого вивчення рідного краю; виконання у повному обсязі практичних і самостійних завдань з незначними помилками.
60-74	Задовільно – розкриття основного змісту теоретичних і практичних питань дисципліни, але не повне, із значними помилками. Утруднення із вмінням оцінювати та добирати доцільні методичні прийоми туристично-краєзнавчого вивчення рідного краю; неповні уявлення про зміст головних напрямків, видів та форм краєзнавчо-туристичної роботи; слабе орієнтування у методах краєзнавчо-туристичних досліджень. Часткове виконання практичних і самостійних завдань зі значною кількістю недоліків. Виконання задовольняє мінімальні критерії.
35-59	Незадовільно – незадовільне розкриття теоретичних і практичних питань дисципліни, відсутність

	систематизованих знань з дисципліни та розуміння теоретичних та прикладних особливостей організації краєзнавчого вивчення рідного краю; слабка орієнтація в основному змісті головних напрямків, видів та форм краєзнавчо-туристичної роботи, методах краєзнавчо-туристичних досліджень, невиконання або неправильне виконання основної кількості практичних і самостійних робіт з правом повторної перездачі.
0-34	Незадовільно – незнання програмного матеріалу, відсутність засвоєння базових знань та навичок, передбачених програмою дисципліни теорія та методика організації краєзнавчо-туристичної роботи, практично відсутня теоретична робота, невиконання практичних і самостійних завдань. Необхідне повторне вивчення дисципліни.

Основні інформаційні джерела:

1. Колотуха О.В. Організація краєзнавчо-туристської діяльності / О.В. Колотуха, Н.І Щербатюк. – Кіровоград: ПП «Центр оперативної поліграфії «Авангард», 2012. – 186 с.
2. Обозний В.В. Краєзнавство: Навч. посібник-практикум. – Вид. 2-ге, доп. – К.: Науковий світ, 2004. – 240 с.
3. Пангелов П.Т. Організація і проведення туристсько-краєзнавчих подорожей: навч. посіб. / П.Т. Пангелов. - К.: Академвидав, 2010. - 248 с.
4. Прокопчук В.С. Шкільне краєзнавство: Навчальний посібник / В.С. Прокопчук. – К.: Кондор, 2011. – 338 с.
5. Чеховська Л.Я. Основи краєзнавчо-туристичної діяльності : Навч. посіб./ Л.Я. Чеховська, Р.Р. Сіренко. - Львів : Вид-й центр АНУ імені І. Франка, 2007. - 172 с.
6. Джаман М. О. Суспільно-географічні процеси на території Полтавського історико-географічного краю у період формування індустріального суспільства: Монографія / М. О. Джаман, В. В. Єрмаков, В. Г. Смирнова / Під ред. академіка АЕН України М. О. Джамана. – Полтава : РВВ ПУЕТ, 2011. – 232 с.
7. Єрмаков В. В. Територіальні аспекти розвитку сільського зеленого туризму (на прикладі низових адміністративних районів) / Єрмаков В. В. // Географія та туризм : наук. зб. / Ред. кол. : Я. Б. Олійник (відп. ред.) та ін. – К. : Альтерпрес, 2012. – Вип. 17. – С. 132-138.
8. Джаман М.О. Традиційні народні промисли Полтавщини як складова розвитку туризму в регіоні/М.О. Джаман, В.В. Єрмаков//Перспективи, проблеми і завдання розвитку сфери туризму і рекреації в Україні. Матеріали XIII Пленуму Спілки економістів України за загальною редакцією академіка АЕН України, професора В.В. Оскольського. – К, 2017. – С.132-137.
9. Єрмаков В.В. Комплексне використання внутрішніх вод Полтавської області як об'єктів туризму і рекреації / Єрмаков В.В. // Географія та туризм: Наук. зб. / Ред. кол. : Любіцева О.О. (гол. ред.) та ін. – К.: Альфа-ППК, 2018. – Вип. 45. – С 90-99.
10. Джаман М.О., Єрмаков В.В. Чинники впливу на розвиток суспільно-просторових процесів полтавського історико-географічного краю (ретроспективно-географічний аспект)// Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Географічні науки»№13 (2020). – С.34-42.

Електронні ресурси:

1. Полтавщина туристична. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://tourist.pl.ua/pamyatki-poltavshhini/>
2. Департамент культури і туризму Полтавської обласної державної адміністрації. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.poltavaculture.gov.ua/uk/diialnist/plany-roboty>
3. Все про туризм (Туристична бібліотека). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://tourlib>
4. Український державний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді. [Електронний ресурс]. Режим доступу: ukrjuntur.org.ua

Забезпечення: географічні карти і шкільні атласи, туристичні карти Полтавської області, Національний атлас України, електронні шкільні атласи, навчальні презентації, мультимедійна апаратура.